

ဘဝခရီးဝယ် ရွေးချယ်ရမည့်လမ်း

လူတိုင်းလူတိုင်း ဘဝတစ်ခုခုကို ရထားကြတယ်။ ရထားကြတဲ့ဘဝမှာ ကိုးကွယ်ရာ ဘာသာတရားတွေက အမျိုးစုံအောင် ရှိနေကြတယ်။ ဘာသာတရား ဟောပြောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ များသလို ယုံကြည်ချက်တွေက များလည်း များ၊ အမျိုး လည်း စုံတယ်။ ဥပမာ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုတော့ မြေပုံကြီးတစ်ချပ်မှာ လမ်းဆုံတွေ အများကြီးပါနေတာမျိုးနဲ့ တူတယ်။ မရောက်ဖူးတဲ့ဒေသ ခရီးသွားရင်း လမ်းဆုံ ရောက်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဟာ ဘယ်လမ်းက လျှောက်ရမယ်ဆိုတာကို ရွေး ချယ်ဖို့ တော်တော်ခဲယဉ်းတယ်။

ဒီကနေ့ခေတ်ကို ကြည့်ပါဦး၊ ကိုးကွယ်ရာဘာသာတရားတွေက အမျိုးမျိုး ရှိတယ်။ ဘာသာတရား တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု ယုံကြည်ချက်တွေ၊ ဟောပြောချက်တွေ ကွဲ ပြားခြားနားနေကြတယ်။ အမှန်တရားလို့ ပြောတဲ့အရာတောင်မှ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု ဆန့်ကျင်နေတာ တွေ့ရတယ်။ ဘာသာတစ်ခုက အမှန်လို့ပြောတဲ့အရာဟာ အခြား ဘာသာတစ်ခုမှာ အမှားဖြစ်နေပြန်တယ်။

အမှားနဲ့အမှန် ရွေးချယ်နိုင်ဖို့ရန် စံမရှိဘူးဆိုလို့ရှိရင် ရွေးချယ်တတ်ဖို့ အင်မတန်မှ ခဲယဉ်းပါလိမ့်မယ်။ ဒီလိုအခြေအနေမျိုးမှာ ဘဝခရီးကို ဘယ်လမ်းက လျှောက်ရမလဲဆိုတာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရွေးချယ်တတ်ဖို့ အင်မတန်မှ အရေးကြီးပါ တယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာတောင်မှပဲ အရွေးခက်နေတာတွေ ရှိနေ တာပဲ။ ဥပမာ - မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းအမျိုးမျိုး၊ ရိပ်သာအမျိုးမျိုး ရှိနေတယ်။ ရှိနေတဲ့ထဲမှာ တချို့ရိပ်သာက ရှုရမယ်လို့ ဟောတဲ့အရာကို တချို့ရိပ်သာက မရှုရ ဘူးလို့ ဟောတာမျိုးတွေ ရှိတယ်။ တဖန် မရှုရဘူးလို့ ဟောတဲ့အရာကို ရှုရမယ်လို့ ဟောတာမျိုးတွေလည်း ရှိတယ်။ ဒီလိုမတူညီတဲ့ဟောပြောချက်ကို စာပေကျမ်းဂန် မကျွမ်းကျင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဘယ်ဟာက အမှန်၊ ဘယ်ဟာက အမှား ဆိုတာ ခွဲခြားသိဖို့ အလွန်ခက်ပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီလို အမှားအမှန်ရွေးချယ်ဖို့ ခက်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ က လျှောက်လှမ်းစရာ လမ်းကြောင်းလေးတစ်ခုကို ရွေးချယ်ပေးတော်မူခဲ့တယ်။

ဘုန်းကြီးတို့တတွေ ဘဝခရီးသွားတဲ့အခါ ဘုရားရွေးပေးတဲ့လမ်းက လျှောက်ကြရမှာ ဖြစ်တယ်။

အမှန်တရားနဲ့ပတ်သက်ပြီး တွေဝေစရာတွေ တွေ့လာလို့ရှိရင် မှန်ကန်တဲ့လမ်းကို ဘယ်လိုရွေးမလဲဆိုတာကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက ကေသမုတ္တိသုတ်မှာ ဟောထားခဲ့တယ်။ အဲဒီသုတ်ကို ကာလာမသုတ်လို့လည်း ခေါ်တယ်။ ဘုန်းကြီးက ဒီကနေ့ ကာလာမသုတ်ကို ခြုံငုံအနှစ်ထုတ်ပြီးတော့ ကာလာမသုတ်မှာ ဗုဒ္ဓဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ ရွေးချယ်ရမယ့်လမ်းဆိုတာ ဘာလဲဆိုတာကို ရှင်းလင်းဟောကြားမှာ ဖြစ်တယ်။ ဘုန်းကြီးတို့တတွေ ဘဝခရီးကို လျှောက်လှမ်းကြတဲ့အခါမှာ ရဲပုံပြတ်သားစွာ ကိုယ့်လမ်းကိုယ် ရွေးကြဖို့ပါ။ မြတ်စွာဘုရားကလည်း ထိုကဲ့သို့ ရွေးဖို့ရန် အတွက် နည်းလမ်းညွှန်ပြပြီးတော့ ဟောထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကာလာမသုတ်ဟောရာဒေသ

ဒီသုတ်ကို ဟောတဲ့နေရာဒေသဟာ ယခု အိန္ဒိယနိုင်ငံက ကောသလတိုင်း ထဲမှာအပါအဝင်ဖြစ်တဲ့ ရွာကြီးတစ်ရွာပဲ။ အဲဒီရွာကြီးကို ကေသမုတ္တိရွာလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီကေသမုတ္တိရွာက တောအုပ်ကြီးတစ်ခုရဲ့အဝင်ဝမှာ ရှိတယ်။ တောစခန်းကို ဖြတ်သန်းလိုသူတိုင်း ထိုကေသမုတ္တိရွာမှာ တည်းခိုစခန်းချပြီးမှ တောအုပ်ကြီးကို ဖြတ်သန်းကြရတယ်။ တောအုပ်ကြီးကိုဖြတ်သန်းပြီး ရောက်လာခဲ့ကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းဟာလည်း ဒီကေသမုတ္တိဆိုတဲ့ နိဂုံးရွာမှာ ခေတ္တခဏ စခန်းချရပ်နားကြရတယ်။ ကေသမုတ္တိရွာကြီးဟာ ခရီးသွားတွေ တည်းခိုရာ စခန်းချရာ ဌာနကြီးတစ်ခု ဖြစ်နေတာပေါ့။

အဲဒီကေသမုတ္တိရွာစခန်းကြီးမှာ စီးပွားရေးခရီးသွားများသာမက ဘာသာရေးဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရောက်လာလေ့ရှိကြတယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရောက်လာတဲ့အခါ ကေသမုတ္တိရွာမှာ ဘာသာတရားဟောပြောပွဲတွေ လုပ်သွားလေ့ရှိတယ်။ ဘာသာတရားဟောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းဟာ သူ့အယူဝါဒကို ရှေ့တန်းတင် အကောင်းပြောပြီး တခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အယူဝါဒကို ပုတ်ခတ်ပြစ်တင်ပြီး ဟောပြောလေ့ရှိတယ်။ သူ့ဝါဒက ကောင်းကြောင်း မှန်ကန်ကြောင်း၊ တခြားဝါဒတွေ မကောင်းကြောင်း မမှန်ကန်ကြောင်း ဟောပြောလေ့ ရှိကြတယ်။ မိမိဝါဒကို အကောင်းပြောပြီး တခြားဝါဒတွေကို ပြစ်တင်ရှုံ့ချ ပြောဟောကြတယ်။

မြတ်စွာဘုရားကြွလာတဲ့အခါ ကေသမုတ္တိရွာက ကာလာမလို့ ခေါ်တဲ့ လူမျိုးစုတွေဟာ ဘုရားရှိရာ လာရောက်ကြတယ်။ ထိုခေတ်က ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟာ ဂုဏ်သတင်းအင်မတန်ကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တယ်။ ဘုရားကြွလာပြီဆိုရင်ပဲ လူအများ

လာရောက်ဖူးမြော် ဆည်းကပ်လေ့ရှိကြတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကေသမုတ္တိရွာက ကာလာမလူမျိုးတွေဟာ မြတ်စွာဘုရားကို လာရောက်ဆည်းကပ်ပြီးတော့ သူတို့ရဲ့ ရင်ထဲက သံသယစကားတွေကို လျှောက်ထားကြတယ်။ ထိုစဉ်က ကာလာမလူမျိုး တွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ ဟုတ်သေးဟန် မတူဘူး။ သို့သော် နာမည်ကျော်ကြားတဲ့ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တစ်ဦးလာတယ် ဆိုပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားကို လာ ရောက်ပြီး တွေ့ကြတဲ့သဘောပဲ။ အဲဒီလိုတွေ့တဲ့အချိန်မှာ ကာလာမလူမျိုးတွေက ဘာလျှောက်လဲဆိုတော့ -

ရင်ထဲက သံသယစကား

"အရှင်ဘုရားတဲ့၊ ဘာသာရေးကိုဏ်းအသီးသီးက ဘာသာရေးဆရာတွေဟာ ဒီဒေသကို ရောက်လာကြတယ်ဘုရား။ ရောက်လာတဲ့အခါ သူတို့ရဲ့ဘာသာတရား သူတို့ရဲ့အယူဝါဒ ကောင်းကြောင်း ဟောပြောကြပါတယ်။ တခြားအယူဝါဒတွေကို တော့ ပြစ်တင်ရှုံ့ချကြတယ်ဘုရား။ အဲဒီတော့ တပည့်တော်တို့မှာ ဘယ်ဟာက မှန် တယ်၊ ဘယ်ဟာက မမှန်ဘူးဆိုတာ သိဖို့ ခက်နေပါတယ်ဘုရားတဲ့"

ဒီကနေ့ခေတ်မှာလည်း ဒီလိုအခြေအနေပဲလေ။ လောကမှာ ဘာသာတရား တွေက တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု မတူကြဘူး။ မတူတဲ့ဘာသာတရားတွေ ရှိနေတဲ့အထဲမှာ ဟိုဘာသာ ကိုးကွယ်ရနိုး ဒီဘာသာ ကိုးကွယ်ရနိုး မဝေခွဲနိုင်ကြဘူး။ ဟိုဘာသာက ကောင်းနိုးနိုး၊ ဒီဘာသာက ကောင်းနိုးနိုး ဘယ်ဘာသာကို ရွေးချယ်ကိုးကွယ်ရမှန်း၊ ဘယ်ဘာသာရဲ့အဆုံးအမကို လိုက်နာရမှန်း မသိအောင် တချို့လူတွေမှာ အခက် ကြုံနေကြတာပါ။ ဒါကြောင့် ဒီကနေ့ခေတ်မှာ ဘာသာမဲ့ဆိုသူတွေ ပေါ်လာတာပေါ့။

ကေသမုတ္တိရွာကလူတွေကလည်း ဒီလိုအခက်ကြုံနေလို့ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ တွေ့တဲ့အခါ လျှောက်ကြတယ်။ လျှောက်တော့ မြတ်စွာဘုရားက - အေး ဟုတ် တာပေါ့၊ အမှန်တရားဆိုပြီး အမျိုးမျိုးပြောနေကြတယ်ဆိုတော့ ဘယ်ဟာ မှန် သလဲ၊ ဘယ်ဟာ မှားသလဲ ဆိုတာ သံသယဖြစ်စရာကြီးပေါ့တဲ့။

ဘုရားက မ, တယ်

တလောက ဘုန်းကြီးဆီ ဒကာတစ်ယောက်ရောက်လာတယ်။ တချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ဘာသာရေးအတွေးအမြင်ဆိုတာကို သူက လျှောက်တယ်။ တချို့ ဘာသာတရားက လိုက်နာဖို့ အင်မတန်ခက်တယ်၊ တချို့ဘာသာက လိုက်နာဖို့ လွယ်တယ်ပေါ့။ လူဆိုတာ အများစုကတော့ အလွယ်ကြိုက်တယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာက ကံကံ၏အကျိုးကို အခြေခံထားပြီး ဟောတယ်၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံဆိုတာ ရှိတယ်၊ ကိုယ်လုပ်တာ ကိုယ်ခံရတယ်။ မကောင်းတာ လုပ်ရင် မကောင်းတဲ့အကျိုး ခံရတယ်။ ကောင်းတာလုပ်ရင် ကောင်းတဲ့အကျိုး စံစားရတယ်။ ကိုယ်လုပ် ကိုယ်ခံပဲ။ ကိုယ်လုပ်မှ ကိုယ်ရတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားက မ၊ တာဆိုတာ မရှိဘူး၊ ကယ်တင်တယ်ဆိုတာ မရှိဘူး။ တချို့ဘာသာက အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။ ဘုရားက မ၊တယ်၊ ကယ်တင်တယ်။ လုပ်ချင်တာ လုပ်၊ ဘုရားရှေ့ နူးထောက်ပြီးတော့ ဖြောင့်ဆိုချက် ဝန်ခံချက်(Confession) လုပ်လိုက်၊ တောင်းပန် လိုက်တာနဲ့ ဘုရားက ခွင့်လွှတ်တယ်။ အပြစ်တွေ အကုန်ပြေပျောက်သွားတယ်။ မတောင်းပန်ရင်တော့ ဘုရားက ဒဏ်ခတ်တယ်၊ အလွန်လွယ်တာကိုး။

ဒီတော့ တချို့လူတွေက ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လို တွေးမိကြ တုန်းဆိုတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာက ကိုးသာ ကိုးကွယ်ရတယ်၊ ဘုရားက မ၊လည်း မ၊မ၊ဘူး။ ကိုယ်လုပ်တာ ကိုယ်ခံရမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ကိုးကွယ်ရတာ အလကားပဲပေါ့။ မ၊တဲ့ ဘုရားကိုးကွယ်ရတာ ပိုမကောင်းဘူးလားဆိုတဲ့ အတွေးမျိုးတွေ ဝင်လာကြတယ် ဘုရားတဲ့။ အဲဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘုန်းကြီးက ပြောလိုက်တယ်။ အေး တကယ် ဟုတ် ရင်တော့ မ၊တဲ့ဘုရား ကိုးကွယ်ရတာ ပိုကောင်းတာပေါ့။ မ၊မ၊ဘဲနဲ့ မ၊တယ် ထင်ပြီး ကိုးကွယ်ရင်တော့ ဒါ လူဖြစ်ရှုံးတာပဲ။ ဘုရားက မ၊မယ်ထင်ပြီး ဘုရားအားကိုးနဲ့ လုပ်ချင်ရာ လုပ်၊ အချိန်ကျလို့ရင် (Confession) လုပ်လိုက်၊ ရှိတဲ့အပြစ်တွေ အားလုံးပျောက်တယ်ဆိုတာ သိပ်လွယ်တာပေါ့။ သူတို့ပြောတဲ့အတိုင်း တကယ် ဖြစ်သလား၊ မဖြစ်ဘူးလား အလေးအနက် စဉ်းစားဖို့တော့ လိုတယ်။ ပြောတဲ့ အတိုင်း ဖြစ်လာရင်တော့လည်း အားကိုးစရာ အလွန်ကောင်းတယ်။ မဖြစ်ရင်တော့ သွားရော၊ ကိုယ်ကျိုးနည်းပါလေရော။

ဘုန်းကြီးက ဥပမာတစ်ခု ပြောပြတယ်။ လူတစ်ဦး ပြစ်မှုတစ်ခုကို ကျူး လွန်မိတယ်ဆိုပါစို့။ ကျူးလွန်မိတဲ့အခါ ဥပဒေအရ အရေးယူခံရတယ်၊ အဲဒီလို အရေးယူခံရတဲ့အခါမှာ ဘုရားထံသွားပြီး ဒီအပြစ်က ခွင့်လွှတ်ပါ ဆိုပြီး (Confession) လုပ်လို့ ဘုရားကလည်း လက်ခံလို့ လက်တွေ့မှာ အပြစ်က လွတ်သွားတာ ရှိသလားဆိုတာ စဉ်းစားရမယ်၊ တကယ်တော့ မရှိဘူးနော်။ ဒီလို လက်တွေ့အားဖြင့် မရနိုင်တာကို ရနိုင်တယ် ထင်ပြီး ပြစ်မှုကျူးလွန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ကိုယ်ကျိုးမနည်းပေဘူး လား၊ လုပ်ချင်တာ လုပ်မယ်၊ တရားရုံးကျတော့ ငါ ဖြောင့်ချက်ပေးလိုက်မယ်။ ဖြောင့်ချက်ပေးလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ပြစ်မှုတွေအားလုံး ကွင်းလုံးကျွတ်လွတ်

စေဆိုတာမျိုး ရနိုင်သလား၊ လူလုပ်တဲ့ဥပဒေတောင် မရဘူးဆိုရင် သဘာဝတရားရဲ့ ဥပဒေမှာ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ။

လက်တွေ့ ဘာတခုမှ မရှိဘဲ အပြောသက်သက်သာဖြစ်ပြီး လူတွေလက်ခံ ယုံကြည်နေကြတဲ့အရာတွေ လောကမှာ အများကြီး ရှိတယ်။ တကယ့်လက်တွေ့ မှာ ဖြစ်မလာဘူး။ အဲဒီတော့ ကိုယ်မဟုတ်တာ လုပ်ရင် ကိုယ်ခံရတယ်။ ကိုယ် ကြိုးစားရင် ကိုယ်ခံရတယ် ဆိုတာက လက်တွေ့ပြနိုင်တာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ လက်တွေ့ကျတယ်။ အရာရာဟာ ကိုယ့်အပေါ် မူတည်တယ်ဆိုတာ မှန်တယ်၊ လက်တွေ့ကျတယ်။ ဒီအချက်က အလွန်ကျေနပ်စရာကောင်းတယ်။ ကျောင်း တက်နေတဲ့ကလေးတွေ ကြည့်၊ ကိုယ်စာကျက်ရင် ကိုယ်ရတာပဲ လေ။ ကိုယ်လုပ်မှ ကိုယ်ရတာ။ ကိုယ်စားရင် ကိုယ်ဝတာလိုပဲပေါ့။ သူများစားတာကို ထိုင်ကြည့်နေရုံနဲ့ ကိုယ် မဝဘူး မဟုတ်လား။ တကယ့်လက်တွေ့က ကိုယ်လုပ်မှ ကိုယ်ရမှာပေါ့။

ဗုဒ္ဓတရားတော်ဟာ တကယ့်ကို လက်တွေ့(Practical) ကျတယ်၊ ကိုယ် လုပ်တာ ကိုယ်ခံရတယ် ဆိုတာကလည်း တကယ့်လက်တွေ့မှာ ဟုတ်တယ်။ ကိုယ် ကြိုးစားရင် ကိုယ်ဖြစ်တာပဲ။ မကြိုးစားရင် မဖြစ်ဘူး။ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး ဘယ် လောက်ကောင်းကောင်း၊ ဘယ်လောက်မြင့်မြင့် မကြိုးစားဘူးဆိုရင် ဘာမှ ဖြစ် မလာဘူး။ ကြိုးစားပြီဆိုရင် လုံ့လဝီရိယအကျိုး ခံစားရမယ်။

အဲဒီကြားထဲမှာ ဘုရားသခင်က မ,တယ်ဆိုတာ ယုံနေတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကျတော့ အချိန်တန် ဘုရားအားကိုးတာဆိုတော့ သူက ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ စဉ်းစား စရာ ဘာမှ မလိုဘူး။ ဘာလုပ်သင့်တယ်၊ ဘာမလုပ်သင့်ဘူး (what should we do, what should not we do) ဆိုတာလည်း ခွဲခြားသိစရာ မလိုဘူး။ လုပ်သင့် မလုပ် သင့် စဉ်းစားနေစရာ မလိုဘူး။ လုပ်ချင်တာ လုပ်။ လူရဲ့ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး ဆိုတာလည်း ဘာမှ တန်ဖိုးမရှိဘူး။ လူ့ရဲ့လုံ့လဝီရိယဆိုတာလည်း ဘာမှ တန်ဖိုး မရှိဘူး။ အဲဒါတွေကို အသိအမှတ်မပြုတဲ့သဘော ဖြစ်သွားတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုရင် အရာရာဟာ ဘုရားသခင်အလိုတော်ကျ ဖြစ်ရတာရမို့ပဲ။ အဲဒီတော့ လက်တွေ့မှာ ဒါတွေ အကုန်ဖြစ်နိုင်သလား။

ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်

ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ပဲ စဉ်းစားကြည့်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက လက်တွေ့လုပ်လို့ ရတဲ့ တရားကို ဟောတာနော်၊ စိတ်ကူးယဉ်ပြီးတော့ မျှော်မှန်းရရှိသက်သက် မဟုတ်ဘူး။ ဒီကနေ့ လုပ်နေတဲ့လုပ်ရပ်သည် မနက်ဖြန်ခါ အကျိုးဖြစ်ဖို့။ ဆိုပါစို့ - ဒီလမ်း

လျှောက်ရင် ဒီစခန်းရောက်မယ်ဆိုတာ သိထားပြီးသားပဲလေ။ လမ်းကြောင်းပေါ်မှာ လျှောက်နေရင် ထိုလမ်းကြောင်းအတိုင်း မှန်မှန်သာ လျှောက်၊ လျှောက်နေမယ်ဆိုရင် စခန်းကို မြင်ရသည်ဖြစ်စေ မမြင်ရသည်ဖြစ်စေ လမ်းကြောင်းမှန်ရင် ထိုစခန်းကို ရောက်မှာ သေချာတယ်။ ဆိုပါစို့ - ရွှေတိဂုံဘုရားကို သွားမယ်၊ ရွှေတိဂုံဘုရားကို ဦးတည်နေတဲ့ လမ်းမကြီးပေါ်မှာသာ လျှောက်။ ရောက်ကို ရောက်သွားမှာပဲ၊ အေး - ပြောင်းပြန်တော့ မလျှောက်နဲ့၊ မရောက်နိုင်တဲ့လမ်းလည်း မလျှောက်နဲ့။ မရောက်တဲ့လမ်းလျှောက်မယ်၊ ပြောင်းပြန်လျှောက်မယ်ဆိုရင်တော့ ရွှေတိဂုံဘုရားရောက်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါတွေက လက်တွေ့ကျတာမို့ ငြင်းပယ်လို့ ရတဲ့အရာ မဟုတ်ဘူး။

ဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားက ကေသမုတ္တိရွာကလူတွေကို လက်တွေ့ကျကျ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် အသုံးချတတ်ဖို့ ဒီသုတ္တန်ကို ဟောတာ။ ဒီသုတ္တန်ဟာ လူတိုင်းအတွက် ဘဝခရီးလမ်းညွှန် Guideline တစ်ခုပဲ။ Road-map လို့ ပြောချင်ပြောနိုင်တယ်။ ဘဝခရီးဝယ် ရွေးချယ်ရမယ့်လမ်း ဆိုတာကို ဒီသုတ္တန်မှာ ဟောပြထားတာ။

မြတ်စွာဘုရားက ဆက်ပြီး ရှင်းပြတယ်။ အေး ဒီလို သံသယဖြစ်နေတယ်ဆိုရင် ငါပြောမယ်တဲ့။

၁။ **မာ အနုဿဝေန** = အမှန်တရားကို ရှာတဲ့အခါမှာ တစ်ဆင့်ကြားစကားပေါ်အခြေခံပြီးတော့ မရှာနဲ့။ ဟိုလူပြောတာ ဒီလူပြောတာ ဆိုတဲ့ တစ်ဆင့်ကြားစကား (Hearsay) တွေအပေါ်မှာ အခြေခံပြီးတော့ အမှန်တရားကို မရှာနဲ့။ တဆင့်ကြားစကားဆိုတာ မှန်တာလည်း ရှိတယ်။ မှားတာလည်း ရှိတယ်။ မသေချာဘူး။

၂။ **မာ ပရမ္မရာယ** = အစဉ်အလာ ကျင့်သုံးလာတဲ့အချက်၊ အစဉ်အလာ ယုံကြည်ထားတဲ့အချက်တွေအပေါ် အခြေခံပြီးတော့လည်း အမှန်တရားကို မရှာနဲ့။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် Tradition လို့ဆိုတဲ့ အစဉ်အလာကျင့်သုံးလာတဲ့ လက်ခံလာတဲ့အချက်ဟာ မှန်တာလည်း ရှိတယ်၊ မှားတာလည်း ရှိတယ်။ သေချာပေါက်အမှန်လို့ချည်း မပြောနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ အဲဒါနဲ့ အမှားအမှန်ကို မရှာနဲ့။

၃။ **မာ ဣတိကိရာယ** = တစ်ဦးတစ်ယောက်က လာပြီး ဒါက ဒီလိုပါလို့ ဆိုပြီး တင်ပြချက်ကို အခြေခံပြီးတော့လည်း အမှန်တရားကို ဆုံးဖြတ်လို့ မရဘူးတဲ့။ သူပြောတဲ့ Report ဟာ မှန်ရင်လည်း မှန်မယ်၊ မှားရင်လည်း မှားမယ်။ မသေချာဘူး။

၄။ **မာ ပိဋကသမ္မဒါနေန** = ကိုယ်သင်ထားတဲ့စာပေနဲ့ ကိုက်ညီတယ် ဆိုရုံနဲ့လည်း မှန်တယ်လို့ မဆုံးဖြတ်နဲ့ဦး။ စာထဲမှာ ဒီအတိုင်းပါတာပဲ၊ စာအုပ်ထဲမှာ ဒီလို ရေးထားတယ်ဆိုတာနဲ့လည်း အမှန်တရားကို မဆုံးဖြတ်နဲ့။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် စာအုပ်ထဲမှာ ရေးထားတယ်ဆိုပေမဲ့ မှားရင်လည်း မှားမယ်၊ မှန်ရင်လည်း မှန်မှာပေါ့။ ပြောလို့ ရမလား၊ မရဘူး။ ကနေ့ခေတ်မှာတောင် English ဘာသာနဲ့ ရေးပြီး Buddhism အမည်တပ်ထားတဲ့ စာအုပ်တော်တော်များများဟာ ကိုယ့် အယူဝါဒတွေ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေ ရောပြီး ရေးထားတာ တွေ့ရတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့အာဘော် မဟုတ်ဘဲနဲ့ ကိုယ်ထင်ရာမြင်ရာတွေကို ဘုရားဟော အဖြစ် ရေးထားတာတွေ အများကြီးပဲ ရှိတယ်။ ခေါင်းစဉ်တပ်တာကတော့ Buddhism ပဲ။ ဒါ့ကြောင့်မို့ စာအုပ်ထဲ ပါတယ် ဆိုပြီးတော့ အကုန်လုံး စာအုပ်ထဲကပါတဲ့အတိုင်း မှန်တယ်လို့ မှတ်ယူလို့ မရဘူးတဲ့။ မြတ်စွာဘုရားက အမှန်တရားကို အဲဒါမျိုးနဲ့ ရှာလို့ မရဘူးတဲ့။

၅။ **မာ တက္ကဟေတု** = လောကမှာ အမှန်တရားကို ရှာတဲ့နည်းတစ်နည်း ရှိသေးတယ်။ Logic လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ Logic ဆိုတဲ့နည်းနဲ့ရော အမှန်တရားကို ရှာလို့ ရမလားဆိုတော့ ရှာလို့ မရဘူးတဲ့။ Logic ဆိုတာ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်တဲ့နည်း။ အဲဒီနည်းစနစ်နဲ့ ရှာရင် မှန်တဲ့အခါ မှန်တယ်၊ မမှန်တဲ့အခါ မမှန်ဘူး။ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်တယ်ဆိုတာ - ဥပမာ - လူဟာ သေမျိုးဖြစ်တယ်၊ ဦးဘဟာ လူဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဦးဘဟာ သေမျိုးဖြစ်တယ်။ ဒီအချက်တော့ မှန်တယ်။ အခြားတစ်နည်းမှာ အဖြူရောင်ရှိတဲ့ငှက်တစ်ကောင်ကို ကြည့်ပြီး ငှက်ဟာ ဖြူတယ်၊ ကျီးဟာ ငှက်ဖြစ်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ကျီးဟာ ဖြူတယ်လို့ဆိုရင် မမှန်ပြန်ဘူး။ အဲဒီလို Logic နည်းနဲ့ ဆင်ခြင်တိုင်းတာလို့လည်း အမှန်တရားဆိုတာ မတွေ့နိုင်ဘူး။

၆။ **မာ နယဟေတု** = ရှာဖွေတဲ့နည်းလမ်းတစ်ခု အသုံးပြုပြီးတော့လည်း အမှန်တရားကို ရှာလို့ မရဘူးတဲ့။ အကျိုးကို ကြည့်ပြီး အကြောင်းကို ဖော်ထုတ်တဲ့နည်း၊ အကြောင်းကို ကြည့်ပြီး အကျိုးကို ဖော်ထုတ်တဲ့နည်းကို အနုမာန (Inference) လို့ ခေါ်တယ်။ အနုမာနဆိုတာ မှန်းဆပြီးတော့ ကြည့်တာ။ အဲဒီ Inference ဆိုတဲ့အရာဟာ အမှန်တရားကို ရှာတဲ့အခါမှာ လုံလောက်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မပေးနိုင်ပါဘူး။ မြတ်စွာဘုရားက လောကမှာ အမှန်တရားဆိုပြီး လူတွေလက်ခံနေကြတာဟာ ဒါတွေပေါ်မှာ အခြေပြုနေကြတယ်တဲ့။

၇။ **မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေန** = အခြေအနေအရပ်ရပ် သုံးသပ်ဆင်ခြင်တွဲနည်း၊ အကြောင်းတရားရှာတွဲနည်း Reasoning နဲ့လည်း အမှန်တရားကို ရှာလို့ မရဘူးတဲ့။ အဲဒါကလည်း လွဲတဲ့အခါ လွဲသွားနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် သေချာတဲ့အရာ မဟုတ်ဘူး။

၈။ **မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈနက္ခန္ဓိယာ** = ကိုယ့်အကြိုက်နဲ့ ကိုက်ညီတယ်ဆိုတာနဲ့လည်း အမှန်တရားကို မရှာနဲ့တဲ့။ လူတွေက အမှန်တရားကို ရှာတဲ့အခါမှာ ကိုယ့်အကြိုက်နဲ့ ကိုက်ညီမှုကို အခြေပြုတဲ့နည်းနဲ့ ရှာတတ်ကြတယ်။ ကိုယ်က အမျိုးမျိုးတွေးခေါ်ပြီးတော့ ကြိုက်နှစ်သက်လို့ ယူထားတဲ့အယူဝါဒနဲ့ ကိုက်ညီလို့ရှိရင် လက်ခံကြတယ်။ ဒါဟာ ငါကြိုက်တဲ့အယူဝါဒနဲ့ ကိုက်ညီတယ်၊ ငါထင်တဲ့အတိုင်း ဟုတ်နေပြီ ဆိုပြီးတော့ ကိုယ့်အမြင်လေးနဲ့ မှန်လို့ရှိရင်လည်း အမှန်တရားလို့ လက်ခံကြတယ်။ အဲဒီနည်းဟာလည်းပဲ စိတ်ချရတဲ့အရာတစ်ခု မဟုတ်ဘူး။

၉။ **မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ** = မှတ်သားထိုက်တဲ့အရာ ဆိုရုံနဲ့လည်း အမှန်တရားကို မရှာနဲ့။ လူတွေက အမှန်တရားကို ရှာတဲ့အခါမှာ ဒါလေးကတော့ မှတ်ထိုက်တယ်၊ ဟုတ်တယ်၊ ယုတ္တိရှိတယ် ဆိုတာလေးနဲ့ အမှန်တရားကို လက်ခံကြတယ်။ ရှေ့ကို ဆက်ပြီး မစဉ်းစားဘူး။ ဒါလည်းပဲ စိတ်ချရတဲ့အကြောင်းတစ်ခု မဟုတ်သေးဘူး။

၁၀။ **မာ သမဏော နော ဂရု** = ဒို့ကိုးကွယ်တဲ့ဆရာပဲ၊ ဆရာ့စကား လေးစားထိုက်တယ်ဆိုတာနဲ့လည်း အမှန်တရားကို မရှာနဲ့။ မြတ်စွာဘုရားက ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကတော့ ဒို့ရဲ့ဆရာကြီးပဲ၊ ဂုရုကြီးပဲ၊ သူပြောတာတွေ မှန်ရမယ်လို့ ဒီလိုလည်း မဆုံးဖြတ်လိုက်နဲ့၊ အခုပြောခဲ့တဲ့ အချက် ၁၀-ချက်ဟာ အမှန်တရားကို ဆုံးဖြတ်တဲ့အခါမှာ အားကိုး ယုံကြည်လောက်တဲ့ အကြောင်းတရားတွေ မဟုတ်ဘူးတဲ့။

လက်တွေ့သိတဲ့ အသိဉာဏ်

ဒါဖြင့် အမှန်နဲ့ အမှားကို ဆုံးဖြတ်တဲ့အခါမှာ အားကိုးယုံကြည်လောက်တဲ့ အကြောင်းဆိုတာ ဘာလဲ။ ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့သိတဲ့အသိဉာဏ်ပဲ ဖြစ်တယ်။ ကိုယ်တိုင်သိအောင် လုပ်၊ ကိုယ်တိုင်သိတဲ့အချက်ဟာ အသေချာဆုံးပဲ။ ဥပမာ - လောဘဆိုတဲ့သဘောတရား၊ ဒေါသဆိုတဲ့သဘောတရား၊ မောဟဆိုတဲ့သဘောတရားဟာ အပြစ်ရှိတဲ့အရာလား၊ အပြစ်မရှိတဲ့အရာလား။ မြန်မာလို ပြောမယ်ဆိုရင် ငရဲကြီးသလား၊ မကြီးဘူးလား။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် စဉ်းစားကြည့်ပေါ့။ ငရဲကြီး

တာ မကြီးတာ၊ အပြစ် ရှိတာ မရှိတာ ဘာနဲ့ တိုင်းတာမှာလဲ။ ထင်ရှားတာတစ်ခု ပြောမယ်။ ဥပမာ - ကိုယ့်စိတ်ထဲ နှလုံးသားထဲမှာ ဒေါသဆိုတာ ဝင်လာတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် စိတ်နှလုံးအေးချမ်းမှုတွေ လက်လွတ်ဆုံးရှုံးသွားတယ်။ အဲဒါဟာ ဒေါသရဲ့အပြစ်ပဲ။ ပင်ကိုယ်တည်ငြိမ်တဲ့စိတ်လေး ပျက်စီးသွားပြီး ပူလောင်တဲ့စိတ် တွေ ဖြစ်ပေါ်လာတာဟာ ဒေါသရဲ့ဆိုးကျိုးပဲ။ နောင်ဘဝ ငရဲရောက်တာ မရောက် တာ အသာထား၊ ဒေါသဟာ ကောင်းသလား မကောင်းဘူးလားဆိုတာ အခုဘဝ မှာပဲ ကြည့်လို့ ရတယ်။

ဒေါသဖြစ်လာတဲ့အချိန်မှာ ဒေါသက နှလုံးသားကို ပူလောင်တယ်။ အရာရာ ကို မကျေမနပ်တာတွေ ဖြစ်လာတယ်။ အတွေးကလည်း ရိုင်းစိုင်းတဲ့အတွေးမျိုးတွေ တွေးလာတယ်။ ဒေါသဖြစ်လာလို့ရှိရင် ပြုံးရွှင်တဲ့မျက်နှာ ပျက်စီးသွားတယ်။ ပြင်းထန် လာလို့ရှိရင် တစ်ကိုယ်လုံး အသားဆတ်ဆတ်တုန်လာတယ်။ ပါးစပ်က ပြောပြီဆို လို့ရှိရင်လည်း ကြင်နာတဲ့စကားလုံးတွေ မထွက်ဘူးတဲ့။ မကြားဝံ့မနာသာစကား မျိုးတွေပဲ ထွက်လာတယ်။ အဲဒီလိုစကားမျိုးတွေ ပြောရဲလာတယ်။ လုပ်တဲ့အလုပ် တွေကလည်း ကိုယ့်အတွက် နစ်နာမယ့်အလုပ်တွေ၊ သူများအတွက် နစ်နာမယ့် အလုပ်တွေ လုပ်လာတယ်။

ယခုလို လက်တွေ့ကျကျ စဉ်းစားကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် ဒေါသရဲ့အပြစ်တွေ ဆိုးကျိုးတွေကို ကိုယ်တိုင်သိနိုင်တယ်။ ဒေါသကြောင့် သူများကို တစ်ခုခု လုပ်တာ မလုပ်တာ အသာထား၊ ကိုယ့်ရဲ့နှလုံးသားထဲ ဒေါသဖြစ်လာတဲ့အချိန်ကစပြီး တည် ငြိမ်မှုတွေ ဆုံးရှုံးသွားတာ သေချာတယ်။ ဒါ လူတိုင်း သိတာပဲ။ ပျော်ရွှင်နေတာတွေ အားလုံးဆုံးရှုံးသွားပြီး၊ ငြိမ်းချမ်းနေတဲ့စိတ်လေး ဆုံးရှုံးသွားပြီး၊ နောက်ဆုံးမှာ သွေး တိုးရောဂါရှိရင် သွေးတက်သွားမယ်။ နှလုံးရောဂါရှိတယ်ဆိုလို့ရှိရင် heart attack ရသွားမယ်။ ဒေါသက ချက်ချင်း ဒုက္ခပေးတယ်။ ဒါ ထင်ရှားတဲ့သာဓကတစ်ရပ်ပဲ။

အဲဒီလို ဒေါသဆိုတာ ကောင်းသလား မကောင်းဘူးလားဆိုတာ ကိုယ်တိုင် သိတာပဲ။ ဒေါသမကောင်း ဘူးဆိုတာ ကိုယ်တိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်တယ်။ မြတ်စွာ ဘုရားက အဲဒါကို ဟောလိုတာ ဖြစ်ပါတယ်။ သဘာဝတရားဆိုတာ သူ့သဘော သူ ဆောင်တာ၊ ဘုရားက မကောင်းဘူး ဟောလို့ မကောင်းတာဖြစ်ရတာ မဟုတ်ဘူး။

လုပ်ချင်တာတွေ လုပ်၊ ငါ့ရှေ့ဝန်ခံလိုက်လို့ရှိရင် အပြစ်တွေ အကုန်ပျောက် မယ်ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဖြစ်ပြီးသားအပြစ်တွေ ဘယ်လိုလုပ်ပျောက်မလဲ။ ဒေါသကြောင့်ဖြစ်လာတဲ့ ဆုံးရှုံးမှုတွေက ဖြစ်ပြီးသွားပြီလေ။ နှလုံးသားထဲမှာ အမုန်းတရားဝင်လာတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် အေးငြိမ်းတဲ့စိတ်နှလုံးတွေဟာ ဆုံးရှုံးသွား

ပြီ။ တည်ငြိမ်တဲ့စိတ်ကလေးတွေ ဆုံးရှုံးသွားပြီ။ မပြောသင့်တာတွေ ပြောမိသွားပြီ။ မလုပ်သင့်တာတွေ လုပ်မိသွားပြီ။ ပြင်လို့ ရသလား၊ မရတော့ဘူး။ (what should be done cannot be undone) လုပ်ပြီးသားတစ်ခုဟာ မလုပ်ဘူးလို့ ပြောလို့ မရတော့ဘူး။ အဲဒီကတည်းက မှားယွင်းချွတ်ချော်တဲ့အရာတစ်ခု ဖြစ်သွားတယ်။

အဲဒီတော့ ဒီဒေါသဆိုတဲ့သဘာဝတရားဟာ အပြစ်ရှိသလား မရှိဘူးလား ဆိုရင် ဒီနေရာမှာ အပြစ်ဆိုတာ ဘာတုန်း။ မကောင်းတဲ့အကျိုးတွေပေးတာ အပြစ်ပဲ။ အပြစ်ရှိသလား မရှိဘူးလားဆိုရင် ရှိတာပေါ့။ ပညာရှိတွေက ချီးမွမ်းသလား၊ ကဲ့ရဲ့သလားဆိုရင် ကဲ့ရဲ့တာပေါ့။ ဒေါသကို ဘယ်သူကမှ မချီးမွမ်းဘူး။ ဘယ်ပညာရှိကမှ ဒေါသဆိုတာ ကောင်းတယ်၊ စိတ်ဆိုးတာ ကောင်းတယ်လို့ ဘယ်သူမှ မပြောဘူး။ ပြောကြမယ်လို့ရှိရင် သည်းခံကြ သည်းခံကြ၊ စိတ်မဆိုးကြနဲ့ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် သင့်အောင် နေကြ၊ ဒါပဲ ပြောမှာ။ လူကြီးသူမတွေက မင်းတို့ ရန်ဖြစ်ကြ၊ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် မတည့်ကြနဲ့၊ မုန်းကြလို့ ဘယ်သူမှ မပြောဘူးနော်။

ထို့အတူပဲ လောဘဆိုတဲ့ သဘောတရားလည်း စဉ်းစားကြည့်။ လောဘဆိုတဲ့သဘောတရားဟာ ကောင်းသလားလို့၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် အေး - လူဆိုတာ လောဘတော့ ရှိမှာပဲ။ ကိုယ့်ပစ္စည်းကို နှမြောတာ၊ ကိုယ့်ပစ္စည်းကို လိုချင်တာ၊ ကိုယ့်သားမယားအပေါ် ကိုယ်တပ်မက်တာ၊ ကိုယ့်မိသားစုအပေါ် ကိုယ်တွယ်တာတာ - ဒါ အပြစ်လားလို့ မေးကြလိမ့်မယ်။

အပြစ်ဆိုသည်မှာ

မကောင်းတဲ့အကျိုးကို သယ်ဆောင်လာတတ်တဲ့ သဘောကို ပြောတာ။ လောဘရှိလို့ ကိုယ့်ပစ္စည်းကို နှမြောတာ၊ ကိုယ်ပစ္စည်းကို တွယ်တာတာ၊ ကိုယ့်မိသားစုအပေါ် တွယ်တာတာ အပြစ်မရှိဘူးလို့ ထင်သလား။ အပြစ်ရှိတယ်၊ ဘယ်လိုအပြစ်ရှိတုန်းဆိုရင် အဲဒီတွယ်တာမှုက သောကဆိုတဲ့ ဆိုးကျိုးကို ယူလာတတ်တယ်။ ဘယ်သူက ယူလာတာလဲဆိုတော့ လောဘက ယူလာတာ။ ဒါ အနည်းဆုံးအပြစ်ပဲ။ တွယ်တာတဲ့နေရာမှန်သမျှ သောကဆိုတာ လာတာပဲ။ သောကဆိုတာ ကောင်းသလားဆိုတော့ မကောင်းဘူး။ စိတ်ပူစေတယ်။

အသက်အရွယ်ကြီးတဲ့သူတွေဆို ပိုဆိုးတယ်။ မိဘတွေဟာ သားသမီးတွေနဲ့ပတ်သက်လာရင် အချိန်တန်လို့ အိမ်ပြန်ရောက်ရင် ရောက်၊ အိမ်ပြန်မရောက်ဘူးဆိုရင် တမျှော်မျှော်နဲ့ အိပ်မပျော်ဖြစ်လာတယ်။ အမျိုးမျိုးတွေးတယ်လေ။ အပြင်ထွက်သွားပြီဆိုရင် ဟဲ့ ဘာများဖြစ်လာမတုန်းတဲ့။ ကားရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း ကားမောင်းသမားနဲ့ အပြင်လွှတ်လိုက်ရပြီဆိုရင် ကားအိမ်ပြန်မရောက်မချင်း ဟဲ့ -

တိုက်များလာမလား၊ မှောက်များ လာမလားနဲ့ သောကဖြစ်လာရတယ်။ မဖြစ်ဘူးလား။ ပစ္စည်းရှိတဲ့သူကလည်း ပစ္စည်းအတွက် ကြောင့်ကြ၊ သားသမီးရှိတဲ့သူကလည်း သားသမီးအတွက် ကြောင့်ကြ။ အဲဒါ လောဘကပေးတဲ့ ပြဿနာတွေပေါ့။ Problem တွေပဲ။ လောဘမရှိဘူးဆိုရင် ဒါတွေ ငြိမ်းနေမှာ သေချာတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက ဟောထားတယ် **ဝိယတော ဇာယတေ သောကော** - ချစ်ခင်တွယ်တာမူသည် သောကကို မွေးဖွားပေးတတ်သည်တဲ့။ လူတွေက သောကကင်းဝေး နေထိုင်ရေးဆိုကာ ကြိုးစားကြတယ်။ သို့သော် ချစ်ခင်တွယ်တာမူကိုတော့ မလျှော့ဘူး။ ချစ်ခင်တွယ်တာမူကို မလျှော့ဘဲနဲ့ သောကကို ဘယ်လို လျှော့လို့ ရမှာတုန်း။ အကြောင်းနဲ့ အကျိုးက ဆက်နေတာကိုး။

ကဲ ဒီတော့ ကိုယ့်လောဘကိုယ် Control လုပ်ရင် လုပ်၊ မလုပ်ရင် ဘာ ဖြစ်လာမတုန်းဆိုတော့ ကိုယ့်ပစ္စည်းကို လိုချင်တဲ့လောဘတင် မကဘူး၊ သူများပစ္စည်းကို လိုချင်တဲ့လောဘ ဖြစ်လာပြီဆိုရင်တော့ ပြဿနာတွေ ဖြစ်လာမှာပဲ။ ခိုးမှုတွေ ဓားပြတိုက်မှုတွေ ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်မှုတွေဟာ အဲဒီလောဘကြောင့် ဖြစ်ရတာ။ ဒီတော့ လောဘရဲ့အပြစ်က ဘယ်လောက်ထင်ရှားလဲ။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ပညာရှိတွေက လောဘကို မကောင်းဘူးလို့ ပြောကြတာ။ ဒါ လက်တွေ့ပဲလေ။

မကောင်းတဲ့လောဘကို မထိန်းနိုင်ဘူးဆိုရင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သာမန် လူကောင်းတစ်ယောက်ကနေ သူခိုးလို့ သမုတ်ခံရမယ်၊ သူခိုးဘဝရောက်သွားပြီ၊ ဓားပြဆိုတဲ့ဘဝ ရောက်သွားပြီ။ ဘယ်သူက ပေးလိုက်တဲ့နာမည်လဲဆိုတော့ လောဘက ပေးတဲ့ နာမည်ပဲ။ အကယ်၍သာ သူများပစ္စည်းလိုချင်တဲ့လောဘမျိုး မရှိဘူးဆိုရင် သူသည် သူခိုးဓားပြအဖြစ် ဘယ်နည်းနဲ့မှ မရောက်နိုင်ဘူး။

ထို့အတူပဲ မောဟဆိုတဲ့သဘာဝတရား ရှိတယ်၊ သူက ယဉ်ယဉ်ကလေးရယ်။ မောဟဆိုတာက တွေဝေနေတာ။ ဘာပြဿနာမှ မရှိဘူးလို့ ထင်ရတယ်။ မောဟကမှ ပိုပြဿနာကြီးတာ။ သူက လုပ်သင့်တာရယ် မလုပ်သင့်တာရယ် မသိဘူး။ မသိတော့ ဘာတွေဖြစ်လဲဆိုတော့ မလုပ်သင့်တာတွေ လုပ်တယ်၊ လုပ်သင့်တာတွေ မလုပ်ဘူး။ အဲဒီတော့ မလုပ်သင့်တာကို လုပ်လို့ ရှိရင် အပြစ်ဖြစ်သလို လုပ်သင့်တာကို မလုပ်လို့ ရှိရင် လည်း အပြစ်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီနှစ်ခုဟာ အတူတူပဲ။

လူတွေကတော့ ထင်ကြတယ်၊ ဟာ ဒီလူက မလုပ်သင့်တာတွေ လုပ်တာကိုး။ ဒါကြောင့် ပြဿနာတက်တာပေါ့လို့ ပြောကြတယ်။ မလုပ်သင့်တာကို လုပ်ရင်သာ အပြစ်ဖြစ်တယ် ထင်နေကြတာ။ လုပ်သင့်တာ မလုပ်ရင်လည်းပဲ အပြစ်ပဲ။ ဆုံးရှုံးနစ်နာတာ အတူတူပဲ။ အဲဒါ ဘယ်သူကြောင့် ဒီလိုဖြစ်ရတာတုန်းဆိုတော့

မောဟကြောင့် ဖြစ်ရတာ။ မလုပ်သင့်တာကို လုပ်တယ်၊ လုပ်သင့်တာကို မလုပ်ဘူး။ သည့်အတွက် ဆုံးရှုံး နစ်နာမှုတွေ မြောက်မြားစွာ ဖြစ်လာတယ်။

ကဲ စဉ်းစားကြည့်လိုက်။ ဟောဒီ လောဘတို့ ဒေါသတို့ မောဟတို့ဆိုတဲ့ လူတွေရဲ့သန္တာန်မှာဖြစ်တဲ့ သဘာဝတရားတွေဟာ ကုသိုလ်လား အကုသိုလ်လား ဆိုတာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဆန်းစစ်ကြည့်။ ကုသိုလ်ဆိုတာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာတွေကို ပေးတဲ့သဘောတရား၊ အကုသိုလ်ဆိုတာ မကောင်းကျိုးကိုပေးတဲ့သဘောတရား။ မကောင်းကျိုးဆိုတာ ကိုယ့်ရဲ့သန္တာန်မှာဖြစ်တဲ့ Problem တွေပဲ။ လူတစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်တော့ မတူဘူး။ Problem အမျိုးမျိုး တက်စေတယ်။ အဲဒီတော့ အဖြေထုတ်ကြည့်လိုက်ရင် ကောင်းကျိုးပေးတာ မရှိဘူး၊ မကောင်းကျိုးပေးတာသာ ရှိတယ်။

လောဘကလည်း မကောင်းတဲ့အကျိုးကို သယ်ဆောင်တယ်၊ ဒေါသကလည်း မကောင်းတဲ့အကျိုးကို သယ်ဆောင်တယ်၊ မောဟကလည်း မကောင်းတဲ့အကျိုးကို သယ်ဆောင်တယ်။ ဒါ့ကြောင့်မို့လို့ အပြစ်ရှိသလား၊ မရှိဘူးလားဆိုရင် အပြစ်ရှိတယ်။ ပြဿနာမဖြစ်စေဘူးလားဆိုရင် ဖြစ်စေတဲ့တရားတွေချည်းပဲ။ ပညာရှိတွေက ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချတဲ့တရားလား ချီးမွမ်းတဲ့တရားလားဆိုရင် ကဲ့ရဲ့တဲ့တရား။ အေး ဒီတရားမျိုးကို လက်ခံကျင့်သုံးနေတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာတွေ ရသလားဆိုတော့ မရဘူး။ ဒါ လက်တွေ့။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ဆင်ခြင်စဉ်းစားလို့ရတဲ့အချက်နဲ့ အဖြေထုတ်တာ။

ဒီနေရာမှာ Tradition နဲ့ ဆုံးဖြတ်တာ မဟုတ်ဘူးနော်။ စာပေကျမ်းဂန်နဲ့လည်း ဆုံးဖြတ်တာလည်း မဟုတ်ဘူး။ Logic နည်းနဲ့ တွေးပြီး ပြောတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ လက်တွေ့နည်းနဲ့ ပြောတာ။ ခုနကပြောတဲ့ Inference ဆိုတဲ့ အနုမာနနည်းနဲ့လည်း မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်ကြိုက်လို့ ပြောတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ မှတ်သားထိုက်တယ်ဆိုတဲ့အချက်ကြောင့်လည်း မဟုတ်ဘူး။ ဆရာကြီးရဲ့စကားမို့ ဆိုတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်တိုင်သိတဲ့ဉာဏ်နဲ့သာ ဆုံးဖြတ်တာ ဖြစ်တယ်။ ဒါ့ကြောင့်မို့ အမှန်တရားဆိုတာ ခုနကပြောတဲ့ Tradition တို့၊ Report တို့၊ Hearsay တို့ဆိုတာတွေနဲ့ ဆုံးဖြတ်ရမယ့်အရာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့သိတဲ့ဉာဏ်နဲ့ ဆုံးဖြတ်ပါလို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောထားတယ်။

ကောင်းတယ် မကောင်းဘူး

လောဘ ဒေါသ မောဟတွေရှိနေတဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဟာ ကောင်း

တာတွေ ရွေးလုပ်ဖို့ သူ့မှာ အင်မတန်မှ ခက်ခဲတယ်။ ကောင်းတယ် မကောင်းဘူး ဆိုတာ ဘာနဲ့ ဆုံးဖြတ်မလဲ။ ကောင်းတယ် မကောင်းဘူး ဆိုတာကို ကြိုက်မကြိုက် နဲ့ ဆုံးဖြတ်လို့ ရမလား။ ကိုယ်ကြိုက်ရင် ကောင်းတယ်၊ ကိုယ်မကြိုက်ရင် မကောင်း ဘူး။ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။

ဓမ္မပဒမှာ မြတ်စွာဘုရားက ဖွင့်ဆိုရင်းပြထားတယ်။ မကောင်းမှုဆိုတာ ဘာပြောတာ တုန်းဆိုတော့ **န တံ ကမ္မံ ကတံ သာဓု၊ ယံ ကတွာ အနုတပ္ပတိ-** တဲ့။ မကောင်းမှုဆိုတာ လုပ်ပြီးတဲ့နောက်မှာ စိတ်နှလုံးကို ပူလောင်စေတတ်တဲ့အရာမျိုး၊ တုံ့ပြန်လာတဲ့အကျိုးကို ခံစားရတဲ့အခါမျိုးမှာ ငိုငိုယိုယိုနဲ့ ကြိတ်ပြီး ခံစားရတာ မျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်တယ်။ အဲဒါဟာ မကောင်းမှုပဲ။

ကောင်းမှုဆိုတာကတော့ ဘယ်လိုဟာမျိုးလဲဆိုရင် **တံ စ ကမ္မံ ကတံ သာဓု၊ ယံ ကတွာ နာနုတပ္ပတိ** - လုပ်ပြီးတဲ့နောက်မှာ မှားလိုက်တာလို့ ဘာမှ ပူပန် စရာ မရှိဘူးတဲ့။ **ယဿ ပတိတော သုမနော၊ ဝိပါကံ ပဋိသေဝတိ** - အကျိုးတရား ရလာတဲ့အခါ ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင်စွာ ခံစားရတဲ့အခါ အဲဒါကောင်းမှုပဲ။ ကောင်းမှုနဲ့ မကောင်းမှုကို မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီလို စံထားပြီး ဟောထားတာ။

အလောဘ

လောဘနဲ့ဆန့်ကျင်ဘက်က အလောဘ၊ ဒေါသနဲ့ဆန့်ကျင်ဘက်က အဒေါသ၊ မောဟနဲ့ဆန့်ကျင်ဘက်က အမောဟ။ အလောဘဆိုတာ လောဘနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် သဘောတရား။ စွန့်လွှတ်နိုင်တယ်၊ ပေးကမ်းနိုင်တယ်၊ တွယ်တာမှု မရှိဘူး။ အလောဘဆိုတဲ့ အတွယ်အတာကင်းတဲ့သဘောလေး ဖြစ်လာပြီဆိုရင် စဉ်းစား ကြည့်လေ၊ ပူပန်မှုက လျော့ကျလာတယ်။ မတွယ်တာတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် မပူပန် ဘူး။

ဆိုပါစို့ - ပစ္စည်းဥစ္စာကို သိပ်နှမြောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်။ နှမြောတယ်ဆိုတာ ကိုယ့် ပစ္စည်းလေးကို စုံစုံမက်မက်နဲ့ သိပ်တွယ်တာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ ထိုပစ္စည်းအပေါ်မှာ အသုံး ပြုရုံလောက်နဲ့ သိပ်မတွယ်တာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်။ အဲဒီနှစ်ဦးဟာ ထိုပစ္စည်းကို အကြောင်း ပြုပြီးတော့ စိတ်ဖြစ်တာချင်း တူမတူ မေးရင် တွယ်တာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က သောကဖြစ် တယ်၊ မတွယ်တာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က သောကမဖြစ်ဘူး။ အေးအေးဆေးဆေးနဲ့ ဘာမှ မဖြစ်ဘူး၊ သိပ်တွယ်တာလွန်းလို့ ရှိရင် သိပ်သောကဖြစ်တယ်။

မိခင်တွေမှာလည်း သားသမီးတွေပေါ်မှာ သိပ်ချစ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အတွယ် အတာ သိပ်ကြီးလို့ရှိရင် သောကပိုကြီးတယ်။ တချို့မိဘက မှန်တမ်းလောက်ပဲ

သားသမီးတွေအပေါ်မှာ ထားတယ်။ ထားတဲ့မိခင်ဖခင်ဟာ သိပ်ပြီး သောကမဖြစ် ဘူးပေါ့။ သူ့ဘာသူ နေတတ်ပြီ၊ သူလည်း အရွယ်ရောက်ပြီဆိုပြီး ဖြေသိမ့်နိုင်တယ်။ အလောဘဆိုတဲ့ ဒီသဘောတရား မိမိခန္ဓာမှာ ဖြစ်လာတာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် ကောင်း တာတွေကို စဉ်းစားတယ်။ အများကို ကူညီဖို့ စဉ်းစားလာတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကူညီဖို့ စဉ်းစားလာတယ်။

အဒေါသ

အဒေါသ ဆိုတဲ့အရာလေး ပေါ်လာတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် မုန်းတီးမှုဆိုတာ မရှိဘူး။ အကျိုးစီးပွား လိုလားတဲ့ မေတ္တာဆိုတဲ့သဘောတရားလေး ပေါ်လာတယ်။ အမုန်းတရားကင်းတဲ့ နှလုံးသားပိုင်ရှင်ဟာ ထာဝရငြိမ်းချမ်းတယ်။ နှလုံးသားထဲမှာ အမုန်းတရားမရှိဘူးဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့စိတ်ဟာ အစဉ်ထာဝရ ငြိမ်းချမ်းနေတဲ့အတွက် “ချမ်းသာ အိပ်စက်၊ ချမ်းသာလျက် နိုး၊ အိပ်မက်ဆိုးကင်း၊ စောင့်ခြင်းနတ်များ၊ လူသား လည်း ချစ်၊ နတ်လည်း ချစ်လျက်” ဆိုတဲ့ အကျိုးတရားတွေ ရတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ရ တုန်းဆိုတော့ သူ့နှလုံးသားက အေးအေးဆေးဆေးပဲလေ။ အပူအပင် သိပ်မရှိဘူး။ သူတစ်ပါးအပေါ် မုန်းတာ မရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် စိတ်နှလုံးက အေးချမ်းနေတယ်။ အေးချမ်းနေတော့ အိပ်စက်တဲ့အခါကျတော့လည်း ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ အိပ်စက်ရ တယ်။ အိပ်ရာက နိုးတဲ့အခါကျတော့လည်း ချမ်းချမ်းသာသာ အိပ်ရာက နိုးရတယ်။ အမုန်းမရှိဘူးဆိုတဲ့အတွက်ကြောင့် ဘယ်သူ့ကိုမှလည်း သူက မမုန်းဘူးဆိုတော့ သူ့နှလုံးသားဟာ အင်မတန်မှ အေးချမ်းတယ်။ အိပ်မက်ဆိုး ကင်းတယ်။ အမုန်း တရားကင်းပြီးတော့ ကြည်လင်အေးမြနေတဲ့နှလုံးသားပိုင်ရှင်ဟာ စိတ်ချောက်ချား ဖွယ်ရာ အိပ်မက်ဆိုးတွေ ဘယ်တော့မှ မမက်ဘူး။ Nightmare တွေ မမက်ဘူး။

“စောင့်ခြင်း နတ်များ၊ လူသားလည်း ချစ်၊ နတ်လည်း ချစ်လျက်” ဆိုတဲ့ အတိုင်း ချစ်မှာပေါ့၊ အမုန်းတရား မရှိတဲ့ နှလုံးသားပိုင်ရှင်ရဲ့မျက်နှာဟာ အစဉ် ထာဝရကြည်ပြီးတော့ နေတာ။ မုန်းတီးမှုရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့မျက်နှာကျတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။ ဘေးလူက မြင်ရရင် မျက်နှာကြည့်လိုက်တာနဲ့ သိသာတယ်။ ဒါ ကြောင့်မို့ အဲဒီလိုလူမျိုးကို အရပ်ထဲမှာ ပြောတယ်မို့လား။ သူ့လုပ်စာစားနေရတဲ့ အတိုင်းပဲ၊ မျက်နှာထားက ဆိုးလိုက်တာတဲ့။ ဟုတ်တယ်မို့လား၊ မျက်နှာတင်းမာ နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ပတ်ဝန်းကျင်က အလိုအလျောက်ကို မုန်းတယ်။ သူ့ကို ဘာ ဖြစ်လို့ မုန်းလဲဆိုရင် သူ့မျက်နှာက တင်းမာနေတာကိုး။ သူ့နှလုံးသားကလည်း ကြည်လင်အေးချမ်းမှု မရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် ဘယ်သူ့ကိုမှ ပြုံးမပြနိုင်ဘူး။ ပြုံးမပြ

နိုင်သည့်အတွက်ကြောင့် ဆက်ဆံရေးတွေ ကျလာတယ်။ ချစ်ခင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် နည်း လာတယ်။ ဒါမျိုးဟာ ဆက်ဆံရေးကိစ္စမှာ အင်မတန်မှ ထင်ရှားတယ်။ အေး - ဒီလို အဒေါသဆိုတဲ့ သဘာဝတရားဟာ ဒေါသကို ဖယ်ရှားပစ်နိုင်ပါတယ်။

အလောဘဆိုတဲ့ သဘာဝတရားဟာလည်း လောဘကို ဖယ်ရှားပစ်နိုင် သလို၊ လောဘကို ဖယ်ရှားချင်တယ်ဆိုရင် အလောဘကို ထူထောင်ရသလို ကိုယ့် ရဲ့ စိတ်ထဲမှာ ဒေါသဆိုတဲ့အမှန်းတရားကို ဖယ်ရှားပစ်ချင်တယ်ဆိုရင်လည်း အဒေါသ ဆိုတဲ့မေတ္တာတရား မိမိရဲ့နှလုံးသားထဲမှာ တည်ဆောက်ရတယ်။ တည်ဆောက် ခြင်းဖြင့်သာ ဖယ်ရှားပစ်နိုင်ပါတယ်။

ရောဂါဖြစ်ရင် ဘာလုပ်ရလဲ။ ထိုရောဂါပျောက်တဲ့ဆေး သောက်ရတာပေါ့။ ဆေးကသာ ရောဂါကို ဖယ်ရှားနိုင်တာပေါ့။ ထို့အတူပဲ သဘာဝတရားတွေမှာလည်း ပဲ အပြန်အလှန်တွေ ရှိတယ်။ လောဘကို ဖယ်ရှားချင်တယ်ဆိုရင် အလောဘကို တည်ဆောက်ရမယ်။ သူတို့နှစ်ခုဟာ အလင်းနဲ့ အမှောင်လိုပဲ။ အတူတူ မဖြစ်ဘူး။ အမှောင်ရှိနေရင် အလင်းမရှိဘူး။ အလင်းရှိနေရင် အမှောင်ရှိမနေဘူး။ ပြိုင်တူ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

အမောဟ

အလောဘသည် လောဘကို ဖယ်ရှားပစ်တယ်။ အဒေါသဆိုတဲ့ မေတ္တာ တရားသည် ဒေါသကို ဖယ်ရှားပစ်တယ်။ အမောဟဆိုတဲ့ ဉာဏ်ပညာကလည်း မောဟကို ဖယ်ရှားပစ်နိုင်တယ်။ အစစအရာရာမှာ အမောဟကနေ မောဟကို ဖယ်ရှားပစ်လိုက်လို့ရှိရင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် လုပ်သင့် မလုပ်သင့် ရှင်းရှင်းကြီး မြင် လာပြီ။ မြင်လာသည့်အတွက်ကြောင့် မလုပ်သင့်တာကို သူရှောင်မယ်၊ လုပ်သင့် တာကို သူလုပ်မယ်။ လုပ်သင့်တာကို လုပ်သည့်အတွက်ကြောင့် ကောင်းကျိုး ချမ်းသာတွေ ရမယ်။ မလုပ်သင့်တာကို မလုပ်သည့်အတွက်ကြောင့် ဆိုးကျိုးတွေ မဖြစ်ဘူး။ ဒါဟာ အမောဟရဲ့အစွမ်းသတ္တိပဲ။

ဒါကြောင့်မို့လို့ အဒေါသ အလောဘ အမောဟ ဆိုတဲ့ ဒီသဘာဝတရား တွေဟာ ဆိုးကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အကုသိုလ်လား၊ ကောင်းကျိုးကိုဖြစ်ပေါ်စေတဲ့ ကုသိုလ်လားဆိုတာ သိပြီပေါ့။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဆင်ခြင်စဉ်းစားကြည့်လိုက်။ ပညာ ရှိတွေ ကဲ့ရဲ့တဲ့တရားလား၊ ချီးမွမ်းတဲ့တရားလား ဆိုတော့ ပညာရှိတွေ ချီးမွမ်းတဲ့ တရားပဲ။ လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးလိုက်မယ်ဆိုရင် ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ရစေနိုင်မယ်ဆိုတဲ့တရားဆိုတာ သိပြီလေ။

အဲဒီလိုဆုံးဖြတ်ချက်ဟာ Tradition နဲ့လည်း မဆိုင်ဘူး၊ Hearsay ဆိုတဲ့ တဆင့်ကြားစကားနဲ့လည်း မဆိုင်ဘူး၊ ဣတိကိရ ဆိုတဲ့ Report နဲ့လည်း မဆိုင်ဘူး၊ ပိဋကသမ္မဒါ ဆိုတဲ့ စာပေကျမ်းဂန်လာတယ်ဆိုတာတွေနဲ့လည်း ဆိုင်တာ မဟုတ်ဘူး၊ စာပေမှာပါလို့ ဆိုတာနဲ့လည်း မဆိုင်ဘူး၊ Logic နည်းနဲ့ စဉ်းစားဆင်ခြင်တာလည်း မဟုတ်ဘူး။ နယဆိုတဲ့ အနုမာနနည်းနဲ့ စဉ်းစားဆင်ခြင်တာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်ပြီးတော့ အကြောင်းပြတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ တကယ့်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ သိနိုင်တဲ့၊ သိလာတဲ့ အချက်အလက်တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို ကိုယ့်ဟာကိုယ် သိအောင် လုပ်ရမှာ။

ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ ဆုံးဖြတ်ပြီးတဲ့နောက် တစ်ခုခုလုပ်ရမှာပါ။ ဘာလုပ်ရမလဲဆိုတော့ မကောင်းဘူးလို့ သိရင် စွန့်ပစ်၊ ကောင်းတယ်လို့ သိရင် လက်ခံ ကျင့်သုံး။ ဒါ ကိုယ်လုပ်ရမယ့် အလုပ်ပါပဲ။

ရွေးချယ်ရမယ့်လမ်းကို မြတ်စွာဘုရားက ကာလာမအမျိုးသားတွေအား လမ်းညွှန်ချက်တွေ ပေးနေတာ။ အမှန်တရားကို ရှာတဲ့အခါမှာ Hearsay ဆိုတဲ့ တဆင့်ကြားစကားနဲ့လည်း မရှာနဲ့။ Tradition ဆိုတာနဲ့လည်း မရှာနဲ့။ စာပေကျမ်းဂန်နဲ့လည်း မရှာနဲ့။ ဆရာစကားဆိုပြီးတော့လည်း လက်ခံမထားနဲ့။ ကိုယ်တိုင် ဉာဏ်နဲ့ အမှန်တရားကို ရှာပါတဲ့။ ဒါ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားခဲ့တာ။ ကိုယ်တိုင် ဉာဏ်နဲ့ ရှာလို့ရှိရင် အဖြေထွက်လာလိမ့်မယ်။ အဖြေထွက်တာကို ကြည့်ပြီး **မကောင်းဘူးလို့ အဖြေထွက်ရင် ချက်ချင်းစွန့်လွှတ်ရမယ်။**

လောကလူတွေက အဲဒီလို မဟုတ်ဘူးလေ။ မကောင်းမှန်းတော့ သိသားပဲ။ ဒါလေးက ဒို့ရဲ့ Tradition ပဲ။ အစဉ်အလာယုံကြည်ချက်ပဲ ဆိုပြီး မစွန့်နိုင်ကြဘူး။ ဒါကတော့ စာထဲ ပါတာ၊ ဒါလေးကတော့ ယုတ္တိရှိသားပဲ။ ကြောင်းကျိုးညီညွတ်သားပဲ ဆိုပြီးတော့ လက်ခံထားကြတယ်။

မြတ်စွာဘုရားက အမှန်တရားရှာတယ်ဆိုတာ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။ နည်းလမ်းမမှန်ဘူး။ ဒါ မကောင်းဘူးလို့ သိလိုက်တာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် စွန့်လိုက်ပါတဲ့။ အေး - ကောင်းတယ်လို့ သိလို့ရှိရင်လည်းပဲ လက်ခံကျင့်သုံးလိုက်ပါတဲ့။ နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမနေပါနဲ့။ လူတွေကတော့ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ မကောင်းမှန်းတော့ သိတယ်။ ကျင့်သုံးဖို့ကျတော့ လက်တွန့်နေတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့လမ်းညွှန်ချက်က အမှန်တရားကို ရှာလို့ တွေ့လာပြီး ကိုယ့်ဟာ မှားမှန်းသိရင် ချက်ချင်းစွန့်ပါ။ မှန်တယ်ဆိုရင်လည်း လိုက်နာပြီး ကျင့်သုံးပါတဲ့။ **ဒါ လူတစ်ယောက်အတွက် ကိုယ်တစ်ဦးတည်းအတွက် လုံလောက်နေပြီ။**

သို့သော် မြတ်စွာဘုရားက ကာလာမသုတ်မှာ ဆက်ဟောသေးတယ်။ လူဆိုတာ တစ်ယောက်တည်း နေတာ မဟုတ်ဘူး။ အနည်းဆုံးတော့ မိသားစုနဲ့ နေတာ။ Society တွေ ရှိတယ်။ ကိုယ့်မိသားစုရှိသလို ပတ်ဝန်းကျင်က ဆွေမျိုးသားချင်းတွေ ရှိတယ်။ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟတွေ ရှိတယ်။ လူဆိုတာ အပေါင်းအသင်းနဲ့ နေတာ။ ရုပ်ကွက်ထဲမှာ အပေါင်းအသင်းနဲ့နေတဲ့အခါကျတော့ ဘယ်လိုနေရမလဲဆိုတဲ့ လမ်းညွှန်ချက်ကို မြတ်စွာဘုရားက ဒီသုတ်မှာ ဆက်ပြီးတော့ ဟောတယ်။

အကောင်းဆုံး နေနည်း

အပေါင်းအသင်းနဲ့ နေလို့ရှိရင်၊ လူတွေကြားမှာနေရင် အမုန်းတရားကို ဖယ်ရှားပစ်ပြီး Society member တွေရဲ့ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို လိုလားလိုက်ပါ။ အများကောင်းကျိုးကို ငါဆောင်ရွက်မယ်ဆိုတဲ့စိတ်လေး မွေးထားပါတဲ့။ အဲဒါကို **မေတ္တာ**လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီမေတ္တာတရားနဲ့ Society ထဲမှာ နေပါလို့ ဟောထားတယ်။

အဲဒီလို မေတ္တာတရားနဲ့ နေတဲ့ထဲမှာ တစ်ခါတစ်ရံ ဒုက္ခရောက်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ တွေ့လာတတ်တယ်။ အဲဒီလိုတွေ့လာတဲ့အခါမှာ ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အဲဒီဒုက္ခက လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ဝိုင်းဝန်း ကူညီဖြေရှင်းပေးပါ။ အဲဒါဟာ **ကရုဏာ**(Compassion) တဲ့။ ဒါ့အပြင် Society ထဲမှာ တချို့ကျတော့ အောင်မြင်ကြီးပွားနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိတတ်တယ်။ အဲဒီလိုအောင်မြင်ကြီးပွားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအပေါ်ကျတော့ ဝမ်းမြောက်လိုက်ပါတဲ့။ အဲဒါဟာ **မုဒိတာ** (Appreciative joy) ပဲ။ သဘောပေါက်ပြီးတော့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ခြင်းပါ။ အဲဒီလို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာမဖြစ်ရင် ဘာဖြစ်မလဲ။ Jealousy တွေ ဖြစ်မယ်။ မနာလိုဝန်တို့ဟူတွေ ဣဿာတွေ ဖြစ်တယ်။

မေတ္တာမထားနိုင်ဘူးဆိုလို့ရှိရင် အမုန်းတရားတွေ ကိုယ့်ရဲ့နှလုံးသားထဲမှာ ရောက်လာမယ်။ ရောက်လာတာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် အကြင်နာတရားဆိုတာ မလာတော့ဘူး။ ကြီးပွားလာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့တွေ့ရင်လည်းပဲ ဝမ်းသာမှု ဆိုတာ မဖြစ်ဘူး။ မဖြစ်ရင် စည်းလုံးညီညွတ်ရေး ဆိုတာ ဘယ်လိုမှ မရနိုင်ဘူး။

ဒီကနေ့ကမ္ဘာကြီးက လူထုတွေမှာ မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဒီတရားတွေ မပွားများဘဲနဲ့ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကို ရှာနေရင် ဘယ်တော့မှ မတွေ့နိုင်ဘူး။ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကို မပြောနဲ့။ မိသားစုထဲတောင် ငြိမ်းချမ်းရေးကို မတွေ့နိုင်ဘူး။ ဒီတရားမပါဘဲနဲ့ စစ်မှန်တဲ့ငြိမ်းချမ်းရေး မရနိုင်ဘူး။ ဒီတရား ပါမှသာလျှင် ငြိမ်းချမ်းရေးအစစ်ကို ရနိုင်တယ်။

ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ပထမဆုံး ငြိမ်းချမ်းအောင် လုပ်ရမယ်။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ငြိမ်းချမ်းချင်ဖို့ ဘာလုပ်ရမလဲဆိုရင် ပတ်ဝန်းကျင်ကပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့အကျိုးကို လိုလား တဲ့မေတ္တာ ထားပါ။ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်လာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကူညီပါ။ ကရုဏာထားပါ။ ချမ်းသာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ပါ၊ မုဒိတာပွားပါ။ လူ့လောကဆိုတာ ချမ်းသာတာလည်း သူ့ကံနဲ့ သူပဲ။ ကင်းကင်းနဲ့ အေးအေးချမ်းချမ်း နေချင်တယ် ဆိုရင်တော့ ဥပေက္ခာ ပွားပါ။

ဥပေက္ခာရဲ့သဘောတရားကို မြန်မာလူမျိုးတွေက အဓိပ္ပာယ်ကောက်လွဲ နေတယ်။ မခေါ်မပြော၊ ဂရုစိုက်ဘဲ နေတာကို ဥပေက္ခာလို့ ထင်နေကြတယ်။ အမှန်မှာ ဥပေက္ခာက မေတ္တာထက်လည်း သာတယ်၊ ကရုဏာထက်လည်း သာ တယ်၊ မုဒိတာထက်လည်း သာတယ်။

ဥပေက္ခာဆိုတဲ့ သဘောတရားက လူဆိုတာ သူ့ကံနဲ့သူဖြစ်တာ၊ ဆဲသွား ရင်လည်း ငါ့ဆဲရမလားလို့ စိတ်မဆိုးနဲ့။ ဥပေက္ခာသမားသည် လာရောက်ပြီးတော့ ချီးမွမ်းပြီးတော့ အကူအညီပေးရင်လည်း အော် - ဒီကောင်က တော်တယ်၊ ငါ့ကို ချီးမွမ်းဖော်ရတယ်၊ ငါ့ကို ကူညီဖော်ရတယ်ဆိုပြီးတော့လည်း ဝမ်းမသာဘူး။ ဆိုလို တာက စိတ်ဓာတ်အလွန်တည်ငြိမ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အနေအထားမျိုးကို ဥပေက္ခာလို့ ခေါ် တယ်။ စိတ်ဓာတ် အလွန်တည်ငြိမ်တယ်၊ စိတ်ဓာတ်တည်ငြိမ်ပြီး လူကို လျစ်လျူ မရှုဘူး။ လူ့ရဲ့အပြုအမူကိုသာ လျစ်လျူရှုပြီး လုပ်သင့်တာ လုပ်တယ်။

ဆိုပါစို့ - လူတစ်ယောက် အကူအညီလိုနေတယ်၊ ဒုက္ခရောက်နေတယ်။ သို့သော် သူက ဆဲပြီးတော့ ခိုင်းတယ်၊ စိတ်မဆိုးဘူး လုပ်ပေးတယ်။ တစ်ယောက် က ချော့ပြီးတော့ ခိုင်းတယ်၊ ဝမ်းမသာဘူး လုပ်ပေးတယ်၊ အဲဒါ ဥပေက္ခာ။ ဝမ်းသာ တယ်တို့ စိတ်ဆိုးနေတယ်တို့ ဆိုတာက စိတ်မှာ တည်ငြိမ်မှုမရှိတဲ့သဘောကို ပြနေ တာ။ ဥပေက္ခာမှာ တည်ငြိမ်မှု မရှိဘူးဆိုတာ မရှိဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ ဥပေက္ခာကို ဘာသာပြန်တဲ့အခါမှာ Equanimity နဲ့ ပြန်တာ။ Mental calmness စိတ်က တည်ငြိမ်နေတာ၊ စိတ်ဓာတ်တည်ငြိမ်နေတာ။

အခု မြန်မာတွေက ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်ကောက်လဲဆိုလို့ရှိရင်တော့ ဥပေက္ခာ ဆိုတာ ကိုယ်နဲ့မတည့်တဲ့သူ ဒီကောင်ကို မခေါ်မပြောဘဲ နေလိုက်တယ်၊ ဥပေက္ခာ ပြုထားတယ်၊ မခေါ်မပြောဘူး၊ စကားလည်း မပြောဘူး၊ သူ့ဘာမှ မလုပ်ဘူး၊ အဲဒါ ဥပေက္ခာ။ ဒီလိုပဲ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီဥပေက္ခာက တစ်မျိုး။ ဒီ မွန်မြတ်တဲ့ဥပေက္ခာ မဟုတ်ဘူး။

မွန်မြတ်တဲ့ဥပေက္ခာဆိုတာ တစ်ဖက်သားလုပ်တာကို ဂရုစိုက်ပြီးတော့ မနေဘူး၊ လုပ်သင့်တာ လုပ်တယ်၊ ဒါမှ တကယ့် ဥပေက္ခာ။ ဆဲလည်း ဂရုမစိုက်ဘူး၊ လုပ်သင့်တာ လုပ်မယ်။ ချီးမွမ်းရင်လည်း ဂရုမစိုက်ဘူး။ လုပ်သင့်တာကို လုပ်ပေး တယ်။ စိတ်ဓာတ်ကတော့ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ထားတယ်။ ဒါမှ တကယ့် ဥပေက္ခာပါ။

ဆိုလိုတာက ဥပေက္ခာသည် လူပုဂ္ဂိုလ်ကို လျစ်လျူရှုတာ မဟုတ်ဘူးတဲ့။ ပုဂ္ဂိုလ်လုပ်တဲ့အပြုအမူကို လျစ်လျူရှုတာ၊ သူပြောချင်တာတွေ ပြောပါစေ၊ ဂရု မစိုက်ဘူး၊ ငါလုပ်သင့်တာ ငါလုပ်သွားမယ်။ အဲဒါမှ ဥပေက္ခာ။ ကြည့်လေ မြတ်စွာ ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်က -

ဝဓကေ ဒေဝဒတ္ထေ စ၊ စောရေ အင်္ဂုလိမာလကေ။

နေပါလေ ရာဟုလေ စ၊ သဗ္ဗတ္ထ သမကော မုနိ။

မြတ်စွာဘုရားကို သတ်ဖို့ကြိုးစားတဲ့ ဒေဝဒတ်၊ နောက်က ဓားကြီးနဲ့ ခုတ် မလို့ လိုက်တဲ့ အင်္ဂုလိမာလ၊ ထိုးသတ်မလို့လာတဲ့ နာဠာဂိရိဆင်ကြီး၊ ရာဟုလာ သားတော် - အဲဒီလေးယောက်အပေါ်မှာ စိတ်ဓာတ်တူညီအောင် ထားနိုင်တယ် ဆိုတာ စဉ်းစားသာ ကြည့်။ ဘုန်းကြီးတို့တစ်တွေ ထားနိုင်မှာလား။ တစ်ညီတည်းကို စိတ်ထားနိုင်တာ။ အဲဒါ ဥပေက္ခာပေါ့။ ခွဲခြားပြီးတော့ မမြင်တော့ဘူး။ သတ်ဖို့ ဓားထမ်းပြီးတော့ လိုက်တဲ့ လူသတ်သမားနဲ့ သားတော်ရာဟုလာ ခွဲခြားပြီး မမြင် ဘူး၊ တူတူပဲ။ စိတ်ဓာတ်တည်ငြိမ်နေတာ။ ဘာဖြစ်လို့ မြတ်စွာဘုရား စိတ်ဓာတ် တည်ငြိမ်တုန်းဆိုတော့ ဘုရားမှာ လောဘ ဒေါသမှ မရှိတာ။

ဘက်လိုက်တယ်ဆိုတာ လောဘတို့ ဒေါသတို့ မောဟတို့ရှိမှ ဘက်လိုက် တာ။ လောဘရှိရင် ဘက်လိုက်ပြီး ဆန္ဒာဂတိ၊ ဒေါသဆိုရင်လည်း ဘက်လိုက်ပြီး ဒေါသာဂတိ၊ အမှန်မသိရင်လည်းဘဲ ဘက်လိုက်ပြီး မောဟာဂတိ၊ ကြောက်လို့ ဘက်လိုက်တယ် ဘယာဂတိ၊ အဂတိ ၄-ပါး ဆိုသည်မှာ လောဘ ဒေါသ မောဟ မကင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ လောဘ ဒေါသ မောဟကြောင့် စိတ်ဓာတ်ယိမ်းယိုင်မှုကို ဆိုတာ။

လောဘ ဒေါသ မောဟ ကင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့စိတ်ဓာတ်ဟာ တည်ငြိမ်နေ တယ်။ Equanimity အမြဲတမ်းတည့်မတ်တည်ငြိမ်နေတယ်။ ဟိုဘက်သည်ဘက် လှုပ်ရှားယိမ်းယိုင်မှု မရှိဘူး။ တည့်မတ်တည်ငြိမ်သွားတာ။ အဲဒီလိုဖြစ်အောင် မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဆိုတဲ့တရားတွေ ပွားများပြီးတဲ့အခါ အဆင့်မြင့်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ဥပေက္ခာတရားကို ပွားရတယ်။ အဲဒီလို ဥပေက္ခာတရားကို ပွားလိုက်တဲ့အခါမှာ အဲဒီ

ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တကယ့် စိတ်ဓာတ်တည်ငြိမ်တဲ့သူတော်စင် ဖြစ်သွားပြီး အလွန်မြင့် မြတ်သွားပြီ။

ကြည့်လေ - မေတ္တာဆိုတဲ့ နှလုံးသားက နည်းနည်းစိတ်လှုပ်ရှားမှုရှိတယ်၊ မငြိမ်ဘူး။ သူက သတ္တဝါတွေရဲ့အကျိုးစီးပွားကို လိုလားပြီး သတ္တဝါတွေ ချမ်းသာ ကြပါစေဆိုတဲ့ လှုပ်ရှားမှုလေးတွေ ရှိတယ်။ ကရုဏာကလည်း သနားတဲ့စိတ် ဆိုတော့ စိတ်လှုပ်ရှားမှုလေးတစ်ခုပဲ။ မုဒိတာဆိုတာကလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ တာဆိုတော့ စိတ်လှုပ်ရှားမှုလေးတစ်ခု။ ငြိမ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ လှုပ်ရှားမှုလေးတွေနဲ့ သွားနေတာ။ စိတ်လှုပ်ရှားမှု (emotion) တွေ ရှိတယ်။ ဥပေက္ခာကျတော့ စိတ် လှုပ်ရှားမှုဆိုတာ လုံးဝမရှိတော့ဘူး။ ငြိမ်နေပြီ။ အဲဒီလို ငြိမ်နေတာက ပိုပြီးတော့ အဆင့်အတန်းမြင့်တယ်။

Society မှာနေတဲ့အခါမှာ အဲလို မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာနဲ့ နေ ပါ။ မြတ်စွာဘုရားက ရွေးချယ်ရမယ့်လမ်းတစ်ခုကို ဟောတာ။ ဒါ ဘယ်တရား ဘယ်ဘာသာလို့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး၊ လူတိုင်းလူတိုင်း ကျင့်သုံးနိုင်မယ့်တရား တွေ ချည်းပဲနော်။

ကဲ နောက်တစ်ခု မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့ထဲမှာ ခုနက အမှန်တရားကို ရှာဖွေနည်းပေးတယ်။ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ရှာ၊ ရှာလို့ အဖြေတွေ့ရင် - မကောင်းဘူးလို့ အဖြေတွေ့ရင် ပယ်။ ကောင်းတယ်လို့ အဖြေတွေ့ရင် ကျင့်သုံး။ Society မှာ နေ တဲ့အခါမှာ မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာ နဲ့ နေလို့ ဟောတာ။

သေချာတဲ့လမ်း

ဒါပေမဲ့ မဖြေရှင်းနိုင်သေးတဲ့ ပြဿနာလေးတစ်ခုက ကျန်နေသေးတယ်။ ဘာကျန်နေတုန်းဆိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့တတွေ စဉ်းစားကြည့်။ နောက်ဘဝဆိုတာ ရှိသလား၊ နောက်ဘဝမှာ ဒို့ဖြစ်ဦးမှာလား၊ တကယ့်လက်တွေ့ပြနိုင်ပါ့မလား။ သိပ္ပံ ပညာနဲ့လည်း လက်တွေ့ပြနိုင်ပါ့မလား။ တချို့က မရှိဘူး ဟောတယ်၊ တချို့က ရှိ တယ် ဟောတယ်။ ဘာသာတရားတွေမှာလည်း တချို့ဘာသာက နောက်ဘဝ ရှိ တယ်၊ တချို့ဘာသာက နောက်ဘဝ မရှိဘူး။ ကဲ - ရှိတယ် မရှိဘူး။ ကိုယ်လည်း မဆုံးဖြတ်နိုင်ဘူး။ ဘာလုပ်မလဲ။

ဒါ့အပြင် တချို့ဘာသာက ပြောတယ်။ ကိုယ်လုပ်ထားတဲ့အကုသိုလ်တွေ က ကိုယ်ခံရမယ်လို့ ဟောတယ်။ တချို့ဘာသာက ကိုယ်ခံစရာမလိုဘူး၊ ထာဝရ ဘုရားရှေ့ ဒူးထောက်ပြီးတော့ ဝန်ခံလိုက်လို့ရှိရင် အကုသိုလ်တွေက ပျောက်ကွယ်

သွားတယ်။ အဲဒီလို ကွဲလွဲချက်တွေ ရှိနေပြီးတဲ့နောက် မိမိတို့ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ ခုနက လောဘ ဒေါသ မောဟ၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟနဲ့ ပတ်သက်လို့ တွေးတောဆင်ခြင်သုံးသပ်လို့ ရတဲ့အဖြေမျိုး ရနိုင်ပါတော့မလား၊ မရနိုင်ဘူးနော်။ တမလွန်ဘဝ နောက်ဘဝကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီးတော့ အဖြေရှာမလဲ။ နောက်ဘဝ ဖြစ်ဦးမှာလား၊ မဖြစ်ဘူးလား၊ ကိုယ်လုပ်ထားတဲ့အကုသိုလ်တွေရဲ့အကျိုးကို ခံရဦးမှာလား၊ မခံရဘူးလား၊ အကုသိုလ်တွေက အကျိုးပေးသလား၊ မပေးဘူးလား ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လာလို့ရှိရင် အဖြေမထုတ်နိုင်ဘူးတဲ့။ အဲဒီလို အဖြေမထုတ်နိုင်တဲ့အခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက သေချာတာ လုပ်ဆိုပြီးတော့ မှာတယ်။ အဖြေမထုတ်နိုင်တဲ့ဟာကျတော့ သေချာတဲ့လမ်းကို ရွေးတဲ့၊ ဘယ်လိုရွေးမတုန်းတဲ့။

ကောင်းပြီ။ ငါ ဒီဘဝမှာ လူတော်လူကောင်း ဖြစ်အောင်နေလိုက်မယ်။ လူတော်လူကောင်းဆိုတဲ့ စံနဲ့ ကိုက်အောင် နေလိုက်မယ်။ လူတော်လူကောင်း ဖြစ်အောင် နေလိုက်လို့ရှိရင် နောင်ဘဝရှိတယ် ဆိုလို့။ ရှိရင်လည်းပဲ အိုကေပဲ။ နောက်ဘဝမှာ ငါဟာ ကောင်းတဲ့ဘဝ ရောက်မယ်။ နောက်ဘဝမရှိဘူး ဆိုရင်လည်းပဲ အိုကေပဲ။ ဒီဘဝမှာ ငါဟာ လူကောင်းလူတော်ဖြစ်တယ်။ ကဲ နှစ်ဖက်စလုံး မကောင်းဘူးလား။ ဒီဘဝမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လူတော်လူကောင်းဖြစ်အောင် လုပ်ခြင်းဖြင့် နောင်ဘဝရှိရင်လည်း ကောင်းတဲ့ဘဝရောက်ဖို့ သေချာတယ်။ နောင်ဘဝ မရှိဘူးဆိုလည်း ဒီဘဝ ငါ လူကောင်းပဲ။ ဟော နှစ်ဖက်ကောင်းတဲ့လမ်းကို ရွေး။

ကဲ အကုသိုလ်တွေကို တချို့က အကျိုးပေးတယ်လို့ ပြောတယ်။ တချို့ကလည်း အကုသိုလ်တွေ အကျိုးမပေးဘူးလို့လည်း ပြောတယ်။ ဘယ်ဟာက မှန်သလဲ။ ကိုယ်တိုင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ရမယ်။ မဆုံးဖြတ်နိုင်လို့ ရှိရင် သေချာတာ လုပ်။ အကုသိုလ်မလုပ်ဘဲ နေလိုက်ပေါ့။ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား။

ဥပမာအားဖြင့် သူများအသက်သတ်လို့ရှိရင် ငရဲကြီးတယ်။ တစ်ယောက်က မကြီးဘူး ပြောတယ်ဆိုပါစို့။ ကဲ မသတ်ဘဲ နေလိုက်ပေါ့။ မသတ်ဘဲ နေလိုက်သောအားဖြင့် ကိုယ့်အတွက် ဒီဘဝမှာလည်း ချမ်းချမ်းသာသာနေရတယ်။ အကုသိုလ်က အကျိုးပေးတယ်ဆိုရင်လည်းပဲ ကိုယ်က မသတ်သည့်အတွက်ကြောင့် အကျိုးပေးစရာ မရှိဘူး။ အကုသိုလ်ဆိုတာ မရှိပါဘူးလို့ ပြောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အယူဝါဒအရလည်း ပင်ကိုယ်က အကုသိုလ်မရှိတာရယ်၊ ကိုယ်က မလုပ်လို့ မရှိတာရယ် ကြောင့် ဘယ်ဘက်က ကြည့်ကြည့် ကိုယ့်မှာ အကုသိုလ်ဆိုတာ မရှိဘူး။ နှစ်ဖက်နှစ်လမ်း ကောင်းသွားပြီ။ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား။ အကုသိုလ်ကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင်က လုပ်မှ မလုပ်တာ။ မလုပ်သည့်အတွက်ကြောင့် အကုသိုလ်က အကျိုးပေး

တယ်ဆိုရင်လည်း ကိုယ်က မလုပ်သည့်အတွက်ကြောင့် အကျိုးပေးမှာ မဟုတ်ဘူး။ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်ပြောတဲ့အတိုင်း အကုသိုလ်က အကျိုးမပေးပါဘူး။ အကုသိုလ်ဆိုတာ မရှိပါဘူးဆိုလို့ ရှိရင်လည်းပဲ အကုသိုလ်မရှိဘူးဆိုရင် ပိုဟန်ကျတာပေါ့။ ကိုယ် ကိုယ်တိုင်က လုပ်လည်း မလုပ်ဘူး၊ မရှိလည်း မရှိဘူးဆိုတော့ နှစ်ဖက်နှစ်ဝ မကောင်း ဘူးလား။

အဲဒါ ကာလာမသုတ်မှာ မြတ်စွာဘုရားက ဘဝခရီးဝယ် ရွေးချယ်ရမယ့် လမ်းလို့ ဟောထားတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက ငါ့တရားကောင်းတယ်လို့ မဟောဘူး။ ဘဝခရီးလျှောက်တဲ့အခါမှာ သံသယဖြစ်စရာတွေ ကြုံလို့ ရှိရင် သေချာတဲ့လမ်းက နေ ရွေးချယ်ပြီးတော့ လျှောက်လို့ ဟောထားတယ်။ အဲဒီတော့ ဘဝမှာ ဘာမှ စနိုး စနောင့် ဖြစ်နေစရာလည်း မလိုဘူး။ အခု မြတ်စွာဘုရားခင်းပြီးတော့ ပေးထားတဲ့ သြဝါဒလမ်းကြောင်းအတိုင်း လျှောက်လို့ ရှိရင် ငါလုပ်တာ ငရဲကြီးသလား၊ ငရဲ မကြီးဘူးလား၊ ဒါဟာ လုပ်ကောင်းသလား၊ မလုပ်ကောင်းဘူးလား၊ မေးစရာ ဘာမှ မလိုတော့ဘူး။ ဟုတ်တယ်မို့လား။

အပြစ်ရှိတယ်ဆိုရင် မလုပ်ကောင်းဘူး၊ မလုပ်ရဘူး။ ကြည့်လေ လောဘ ဒေါသ မောဟ နဲ့ဆိုရင် မကောင်းဘူး။ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ နဲ့ဆိုရင် ကောင်းတယ်။ လုပ်ကောင်း မလုပ်ကောင်းက အဲလို ရှိနေပြီးသား။ သဘာဝအတိုင်း မြတ်စွာဘုရားဟောတာ။ သဘာဝကို ဟောတာ။ မီးဆိုတာ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ တုန်းကလည်း ပူတာပဲ၊ ဒီကနေလည်း ပူတာပဲ၊ နောင်လည်း ပူဦးမှာပဲ၊ ဘယ်သူကိုင်ကိုင် မီးကတော့ လောင်မှာပဲ၊ ပူစေမှာပဲ။ မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့ ဓမ္မ ဆိုတာ သဘာဝတရား ဖြစ်တယ်။ ဘယ်သူမှ ပြောင်းလဲပစ်လို့ မရဘူး။

သဘာဝတရားကို မြတ်စွာဘုရားက တွေ့တာ (Discover)။ ဖန်ဆင်းတာ မဟုတ်ဘူး။ သဘာဝတရားကို သိမြင်တာ၊ တွေ့ရှိတာသာ ဖြစ်တယ်။ မြတ်စွာဘုရား က မိမိရဲ့တွေ့ရှိချက်တွေကို ဘုန်းကြီးတို့တွေလိုက်နာကျင့်သုံးဖို့ ကာလာမသုတ် မှာ ဟောတော်မူထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီးက မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော် မူခဲ့တဲ့ ကာလာမသုတ္တန်ကိုပဲ မြန်မာလို ရှင်းလင်းပြီးတော့ ဘဝခရီးဝယ် ရွေးချယ် ရမယ့်လမ်းလို့ အမည်ပေးပြီးတော့ ဟောတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဤတွင်ပဲ ပြီးဆုံးပြီ ဖြစ် ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားရွေးချယ်ပေးတဲ့လမ်းကြောင်းပေါ် လျှောက်ပြီး တော့ နောက်ဆုံးမှာ ငြိမ်းချမ်းသာယာတဲ့၊ အအေးချမ်းဆုံးဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ကိုယ်စီကိုယ်ငှ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

